

Hof Amsterdam 3 I oktober 2007

Arrest in de zaak van:

1. Peter Rudolf de Vries, wonende te Hilversum,
 2. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Endemol Nederland BV, gevestigd te Aalsmeer,
 3. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid SBS Broadcasting BV, gevestigd te Amsterdam,
- appellanten in het principaal hoger beroep, geïntimeerden in het incidenteel hoger beroep, procureur: mr. J.A. Schaap,

tegen

[X], wonende te [...],
geïntimeerde in het principaal hoger beroep, appellant in het incidenteel hoger beroep, procureur: mr. J.P. Plasman.

1. Het geding in hoger beroep

De partijen worden hierna De Vries cs en [X] genoemd. Appellant in het principaal appel sub 1 wordt afzonderlijk ook met zijn achternaam aangeduid.

Bij dagvaarding van 22 oktober 2007 zijn De Vries cs in hoger beroep gekomen van het vonnis dat de voorzieningenrechter in de rechtbank te Amsterdam in het kort geding tussen partijen ([X] als eiser en De Vries cs als gedaagden) onder zaak-/rolnummer 381430/KG ZA 07 1942 OdC/MG heeft gewezen en dat is uitgesproken op 19 oktober 2007. Het appelexploot bevat de grieven.

Ter terechtzitting van 26 oktober 2007 hebben De Vries cs overeenkomstig de dagvaarding zeven grieven voorgesteld, producties overgelegd en geconcludeerd dat het hof het vonnis waarvan beroep zal vernietigen en alsnog de vorderingen van [X] zal afwijzen, met veroordeling van hem in de kosten van het geding in beide instanties. De procureur van De Vries cs heeft de zaak aan de hand van overgelegde pleitnotities verder mondeling toegelicht en verdere bewijsstukken overgelegd.

Ter zelfde terechtzitting heeft [X] vervolgens geantwoord, de grieven bestreden en zijnerzijds overeenkomstig een akte houdende incidenteel appel en vermeerdering van eis eveneens appel ingesteld en zijn eis vermeerderd. Hij heeft geconcludeerd, dat het hof het vonnis waarvan beroep zal vernietigen en zijn vermeerderde eis zal toewijzen, met veroordeling van De Vries cs in de kosten van het geding in beide instanties. De procureur van [X] heeft de zaak aan de hand van overgelegde pleitnotities verder toegelicht en bewijsstukken overgelegd.

De Vries cs hebben het volledige programma waar dit geding betrekking op heeft ter zitting getoond en dvd's en een VHS-band overgelegd met daarop het voorgenomen programma. Partijen hebben vragen van het hof beantwoord.

Partijen hebben vervolgens recht gevraagd op de stukken van beide instanties, waarvan de inhoud als hier ingevoegd wordt beschouwd.

2. Grieven

Voor de grieven in het principaal hoger beroep respectievelijk de vermeerderde eis in het incidenteel hoger beroep verwijst het hof naar de appeldagvaarding respectievelijk voormelde akte.

3. Feiten

De voorzieningenrechter heeft in het bestreden vonnis onder 2.1 tot en met 2.7 een aantal feiten tot uitgangspunt genomen. Daaromtrent bestaat tussen partijen geen geschil zodat ook het hof van die feiten zal uitgaan.

4. Beoordeling

4.1 Bij het vonnis waarvan beroep heeft de voorzieningenrechter De Vries cs iedere openbaarmaking en veeleenvoudiging van beeld- en geluidsopnamen die zijn gemaakt van [X] en (de activiteiten op en rondom) zeilschool [Y] ten behoeve van het programma 'Peter R. de Vries, misdaadverslaggever' verboden op straffe van een dwangsom van € 50.000,- per overtreding. Tegen deze beslissing en de gron-

den waarop zij berust keren zich de grieven in het principaal hoger beroep.

4.2 Na de vermeerdering van eis vordert [X] thans,

- primair De Vries cs te verbieden iedere openbaarmaking en veeleenvoudiging van het programma 'Peter R. de Vries, misdaadverslaggever' dat is gewijd aan [X] en zeilschool [Y];
- subsidiair De Vries cs te verbieden iedere openbaarmaking en veeleenvoudiging van beeld- en geluidsopnamen die zijn gemaakt van (i) [X], (ii) (de activiteiten op en rondom) zeilschool [Y], (iii) het interview met de Officier van Justitie, ten behoeve van het programma 'Peter R. de Vries, misdaadverslaggever';
- meer subsidiair, De Vries cs te verbieden iedere openbaarmaking en veeleenvoudiging van beeld- en geluidsopnamen die zijn gemaakt van [X] en (de activiteiten op en rondom) zeilschool [Y] ten behoeve van het programma 'Peter R. de Vries, misdaadverslaggever' dan wel enig ander programma;

een en ander op straffe van een dwangsom van € 50.000,- per overtreding en met veroordeling van De Vries cs in de kosten van beide instanties. [X] heeft – naast de motivering van de vermeerdering van eis – geen afzonderlijke grieven opgeworpen in het incidenteel hoger beroep.

4.3 Het hof oordeelt als volgt.

4.4 De Vries cs stellen dat zij met de betrokken aflevering van het programma 'Peter R. de Vries, misdaadverslaggever', verder het (voorgenomen) programma, een aantal misstanden aan de kaak willen stellen. Het gaat daarbij naar het hof mede naar aanleiding van de toelichting ter terechtzitting in hoger beroep begrijpt om

- de omstandigheid dat [X] binnenkort – na het aflopen van de proeftijd – weer met kinderen zal gaan werken,
- de omstandigheid dat [X] met kinderen is gaan werken tijdens zijn proeftijd en dat hij, nadat op grond daarvan een deel van zijn voorwaardelijke straf ten uitvoer was gelegd, ook daarna weer met kinderen is gaan werken, terwijl zijn proeftijd toen nog steeds niet was afgelopen,
- de omstandigheid dat hij de ouders niet heeft ingelicht over zijn verleden en dat hij dit pas is gaan doen na de bemoeienis van De Vries, terwijl hij dat toen deed op misleidende wijze,
- de omstandigheid dat de gemeente [...] door afgifte van een vergunning medewerking heeft verleend aan de zeilschool van [X],

alles volgens De Vries cs. Deze misstanden moeten mede gezien worden – aldus De Vries cs in de appeldagvaarding onder 29 – 'in de algemene maatschappelijke context en het algemeen maatschappelijk verlangen dat voorkomen moet worden dat ontuchtplegers toch weer met minderjarigen (gaan) werken.'

4.5 Uitgangspunt is dat De Vries cs de vrijheid hebben de gestelde misstanden door middel van een televisieprogramma in de vorm die hun goedgevindt onder de aandacht van het publiek te brengen. Dit uitgangspunt berust op het in artikel 7 van de Grondwet en in artikel 10 van het Europees verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden vastgelegde recht op vrijheid van meningsuiting.

4.6 Hiertegenover staat het uitgangspunt dat [X] net als ieder ander recht heeft op bescherming van eer en goede naam en van de persoonlijke levenssfeer, daaronder begrepen het recht dat hem als veroordeelde zijn daad, nadat hij haar heeft geboet, in beginsel niet meer wordt nagehouden.

4.7 De vordering tot het verbieden van het programma impliceert een beperking van het recht op vrijheid van meningsuiting. Voor toewijzing is noodzakelijk dat de beperking voorzien is bij de wet, dat zij een legitiem doel heeft en dat zij met het oog op dat doel noodzakelijk is in een democratische samenleving.

De beperking is voorzien bij de wet (artikel 6:162 BW). [X] beoogt daarmee zijn recht op bescherming van eer en goede naam en van de persoonlijke levenssfeer te verwezenlijken, hetgeen een legitiem doel is. Beantwoord moet nog worden de vraag of de gevorderde beperking met het oog op dat doel noodzakelijk is in een democratische samenleving.

4.8 Het hof heeft het voorgenomen programma gezien. Het hof is op basis van die waarneming en van hetgeen daaromtrent door partijen is toegelicht van oordeel dat de door De Vries cs gestelde strekking van het programma, het aan de kaak stellen van ernstige misstanden als boven omschreven, daaraan niet kan worden ontzegd. Gelet op alle omstandigheden in onderling verband gezien, in het bijzonder

- de strafrechtelijke veroordeling van [X],
- de vaststaande overtreding van de voorwaarden en de tenuitvoerlegging van een deel van de straf
- het nadien in de zomer van 2007 andermaal overtreden van de voorwaarden en
- het voornemen van [X] ook na afloop van de proeftijd voort te gaan met de zeilschool en dus te werken met kinderen in – voor zover het de hier aan de orde zijnde kwestie betreft – kwetsbare leeftijd,

is het hof voorshands van oordeel dat De Vries cs – behoudens enkele nader aan te duiden uitzonderingen – de grenzen van het aanvaardbare niet heeft overschreden door de ‘zaak R.’ als voorbeeld voor het beoogde doel (het aan de kaak stellen van de gestelde misstanden) te nemen met het oog op – zoals zij het formuleren en hiervoor is aangehaald – ‘de algemene maatschappelijke context en het algemene maatschappelijk verlangen dat voorkomen moet worden dat ontuchtplegers toch weer met minderjarigen (gaan) werken’. Het hof is van oordeel dat De Vries cs daarbij de gerechtvaardigde belangen van [X] niet zozeer schaden dat dat in het licht van de gegeven omstandigheden onrechtmatig is.

Dit betekent dat het antwoord op voormelde vraag (naar de noodzaak van de beperking in een democratische samenleving) – behoudens de nog aan te duiden uitzonderingen – (a fortiori) ontkennend moet luiden.

4.9 [X] heeft nog aangevoerd dat hem van het andermaal overtreden van de voorwaarden in de zomer van 2007 geen verwijt valt te maken, omdat hij niet ervan op de hoogte was dat de proeftijd door de gedeeltelijke tenuitvoerlegging zes maanden was opgeschort. Ook rechtbank, officier van justitie en politie gaven er bij diverse gelegenheden blijk van – zo staat op grond van de overgelegde stukken wel vast – zich dat niet te realiseren, zodat – aldus [X] – toch moeilijk kon worden verwacht, dat hij dat wel beseft. Deze omstandigheid vermindert echter niet – aldus De Vries cs terecht – het belang om de gestelde misstanden onder de aandacht van het publiek te brengen.

Voorts heeft [X] opgemerkt dat het hem vrij staat om na afloop van de proeftijd voort te gaan met de zeilschool en dus te werken met kinderen. Ook dat kan aan het hiervoor onder 4.8 gegeven oordeel echter niet afdoen, in ieder geval niet in dit geval, waar het programma niet alleen dit voornemen maar ook het gedrag van [X] gedurende de proeftijd, zoals dat is komen vast te staan, tot voorwerp heeft.

4.10 Bij zijn hiervoor in het bijzonder onder 4.8 gegeven oordeel heeft het hof mede in aanmerking genomen dat De Vries cs ter terechtzitting in hoger beroep hebben verklaard dat [X] en zijn advocaat voldoende gelegenheid krijgen om in het programma zijn/hun visie op de gebeurtenissen en verwijten te geven.

4.11 Wel is het hof naast al het voorgaande voorshands van oordeel dat De Vries cs onvoldoende maatregelen hebben genomen om te voorkomen dat de persoonlijke levenssfeer van [X] meer dan met het oog op het beoogde doel noodzakelijk is, wordt beschadigd. Dat het programma in het bijzonder voor insiders en mensen die in de buurt van de zeilschool wonen of anderszins aldaar verkeren tot [X] en zijn zeilschool is te herleiden, moet – in aanmerking genomen de betrokken belangen – als onvermijdelijk worden beschouwd. Dat neemt niet weg dat op dit punt, mede met het oog op de te verwachten en hier ook reeds gebleken negatieve, soms dreigende reacties van het publiek, meer van De Vries cs gevergd kan worden, dan uit de aan het hof getoonde uitzending blijkt.

Weliswaar is de achternaam van [X] consequent vervangen door de aanduiding ‘[X]’ en is zijn gezicht door versluiering van het beeld onherkenbaar gemaakt, maar door het ten gehore brengen en laten zien van de naam van de zeilschool en van [...] waarop deze is gevestigd, is het programma voor willekeurige derden wel erg gemakkelijk tot [X] te herleiden. Zonder op enigerlei wijze aan de strekking en de kracht van het programma afbreuk te doen, kunnen De Vries cs dit vermijden. Doordat zij voornemens zijn dit na te laten, dreigen zij onrechtmatig te handelen jegens [X]. Dat wettigt na te noemen verbod.

4.12 In dit verband hebben De Vries cs nog aangevoerd dat de betrokken namen toch al bekend zijn door een eerdere publicatie in het Dagblad de Telegraaf. Deze omstandigheid wijzigt het oordeel van het hof echter niet. Er moet immers rekening mee worden gehouden dat het televisieprogramma een substantieel groter en indringender bereik heeft. Bovendien kan ook hernieuwde vermelding van de naam (verdere) schade veroorzaken.

4.13 Voorts hebben De Vries cs aangevoerd dat andere zeilscholen er belang bij hebben, dat de naam [Y] in beeld komt, zodat het publiek daardoor weet dat het programma geen betrekking heeft op die andere zeilscholen. Dat beweerd belang rechtvaardigt echter niet dat [X] meer dan noodzakelijk herkenbaar aan (de reacties van) het publiek wordt blootgesteld.

Het hof merkt in dit verband op dat aan dat belang desgewenst ook op andere wijze tegemoet kan worden gekomen, bijvoorbeeld door in het midden te laten waar in Nederland een en ander zich afspeelt.

4.14 [X] heeft ter ondersteuning van een algeheel althans ruimer verbod dan thans zal worden opgelegd nog aangevoerd dat er tal van onwaarheden in het programma voorkomen onder meer – maar niet alleen – doordat hij daarin ten onrechte van leugens wordt beticht. Bij dit een en ander heeft hij het oog op onder meer de volgende punten.

- In het programma wordt opgemerkt dat [X] ontucht met een jongen van 11 jaar heeft gepleegd, terwijl hij is veroordeeld voor ontucht met een jongen van 12 jaar.
- In het programma wordt opgemerkt dat [X] onwaarheid spreekt waar hij stelt dat de gemeente op de hoogte was van zijn verleden en niettemin achter de vestiging van de zeilschool in de gemeente stond, terwijl dat volgt uit het verslag van de op 25 januari 2007 door onder meer de burgemeester met hem gevoerde bespreking.
- In het programma wordt opgemerkt dat in het kader van de strafzaak tegen [X] zowel een psychiater als een psycholoog heeft gerapporteerd dat de recidive kans hoog is, terwijl er in het geheel geen psychiatrisch rapport is opgemaakt.
- Bovendien geeft het vermelden van de conclusie dat de psycholoog op dit punt een vertekend beeld, nu [X] inmiddels een therapie heeft ondergaan en de betrokken therapeut heeft geconcludeerd dat thans de recidive kans laag is.

Aldus nog steeds [X].

Hoewel aan [X] moet worden toegegeven dat op deze en mogelijk ook andere punten wel wat op de inhoud van het programma kan worden afgedongen, is dit niet in zodanige mate het geval dat dat een verdergaand verbod dan hierna te bepalen rechtvaardigt. Daarbij komt ook dat [X] en zijn advocaat – zoals hiervoor overwogen – de gelegenheid zullen hebben deze punten in hun weerwoord in het programma te betrekken.

Dat zelfde geldt voor de passage waarin een officier van justitie – volgens [X] in strijd met de waarheid – verklaart dat het openbaar ministerie bepaald niet de door [X] voorgestelde wijziging van de voorwaarden zou hebben ondersteund. Het hof merkt daarbij op dat De Vries cs niet verantwoordelijk zijn voor een eventuele onjuistheid van hetgeen de officier van justitie zegt. Dit zou slechts anders zijn, indien het om een zodanige evidente onjuistheid zou gaan, dat opname in het programma zonder corrigerend commentaar niet aanvaardbaar is. Deze situatie doet zich hier echter niet voor.

4.15 Ten slotte heeft [X] nog aangevoerd dat de wijze waarop hij door De Vries is ‘overvallen’ een ruimer verbod rechtvaardigt.

De journalistieke vorm waarin De Vries cs hun boodschap willen brengen is in beginsel vrij. Aan [X] moet worden toegegeven dat de wijze waarop [X] onverhoeds wordt geconfronteerd met een bezoek van De Vries die voorzien is van een cameraploeg en waaraan [X] zich – ondanks het feit dat hij zich op eigen terrein probeert terug te trekken – blijkens de beelden nauwelijks kan onttrekken, een ernstige inbreuk op de persoonlijke levenssfeer van [X] vormt. Ook moet hem worden toegegeven dat het niet helemaal onbegrijpelijk is dat iemand die dit overkomt, terughoudend is bij het geven van antwoorden op vragen en zelfs, zoals [X], tegen beter weten in ontkent veroordeeld te zijn en aldus onwaarheid spreekt.

Het hof is echter van oordeel dat de inbreuk niet zó ernstig is dat het tonen van het resultaat ervan – alle omstandigheden in aanmerking genomen – de grenzen van hetgeen heden ten dage in de journalistiek aanvaardbaar geacht moet worden overschrijdt.

Daarbij neemt het hof in aanmerking dat de beelden de gevolgde methode ook laten zien en de kijker zich daarover dus zelf een oordeel kan vormen en het verkregen resultaat dienovereenkomstig kan relativeren.

5. Slotsom

De grieven, die geen afzonderlijke behandeling vergen, slagen gedeeltelijk. Het hof zal het vonnis waarvan beroep vernietigen en de vordering in gewijzigde vorm (gedeeltelijk) toewijzen. Het hof begrijpt dat elk van appellanten verantwoordelijk is voor de uitzending van het programma. Dit rechtvaardigt de navolgende beslissing.

Nu ieder van partijen gedeeltelijk in het ongelijk wordt gesteld, zal het hof de kosten in beide instanties compenseren aldus dat ieder van partijen de eigen kosten draagt. In hoger beroep betreft deze beslissing alleen het principaal hoger beroep, omdat het incidenteel hoger beroep slechts is ingesteld om de eis te vermeederen en geen kosten heeft meegebracht die een afzonderlijke beslissing rechtvaardigen.

6. Beslissing

Het hof:

vernietigt het vonnis waarvan beroep en doet opnieuw recht;

verbiedt De Vries cs iedere openbaarmaking en verveelvoudiging van beeld- en geluidsopnamen van de aflevering van het programma 'Peter R. de Vries, misdaadverslaggever' die is gewijd aan [X] en zeilschool [Y], voor zover daarin

- de naam '[Y]'
- de naam '[Z]'

op enigerlei wijze herkenbaar in beeld of geluid wordt weergegeven;

bepaalt dat De Vries cs voor iedere keer dat een of meer van hen in strijd handelt/handelen met dit verbod, een dwangsom verbeurt/verbeuren van € 50.000,- tot een maximum van € 1.000.000,-, hoofdelijk verschuldigd aldus dat betaling door de een de anderen bevrijdt;

compenseert de kosten in beide instanties aldus dat ieder van partijen de eigen kosten draagt;

verklaart dit arrest uitvoerbaar bij voorraad;

wijst af het meer of anders gevorderde.

Dit arrest is gewezen door mrs. P. Ingelse, J.H. Huijzer en E.E. van Tuyl van Serooskerken-Röell en in het openbaar uitgesproken op 31 oktober 2007.

Noot

Dylan Griffiths

Mr. D. Griffiths is advocaat te Amsterdam (Höcker) en redacteur van dit blad.

Als er bij de civiele rechter over een publicatie geprocedeerd wordt is dat vaak omdat de eisende partij vindt dat die publicatie inbreuk maakt op zijn persoonlijke levenssfeer of zijn reputatie ('eer en goede naam'). Die twee onrechtmatigheidsgronden worden wel eens over één kam geschoren. Naar mijn mening is dat ten onrechte, want ze verschillen wezenlijk van elkaar. Een reputatie is per definitie openbaar, anders bestaat zij niet. De gestelde onrechtmatigheid zit hem in de negatieve invloed die de publicatie, naar de gelaedeerde aanneemt, op zijn reputatie heeft. Bij een privacy-inbreuk daarentegen gaat het er om dat het onderwerp van de uiting überhaupt niet openbaar had mogen worden.

Niettemin heeft het EHRM geoordeeld dat aan artikel 8 EVRM, waarin het recht op bescherming van privacy is neergelegd, ook een recht op reputatiebescherming kan worden ontleend.¹ Dat doet er echter niet aan af, dat het verschil tussen de twee categorieën doorwerkt in de beoordeling door de rechter. Bij publicaties die 'slechts' een aantasting van iemands reputatie opleveren geldt in beginsel de regel *truth is an absolute defence*. Als de journalist weet aan te tonen dat het wáár is wat hij heeft gepubliceerd of wil publiceren over – bijvoorbeeld – de extreem rechtse sympathieën waarvan een aspirant kamerlid in een eerdere fase van zijn leven heeft blijk gegeven, dan zal die publicatie niet snel onrechtmatig zijn, hoe zeer de reputatie van de betrokkene er ook door beschadigd wordt. Dat is anders als de (voorgenomen) publicatie diens liefdesleven betreft. Een uiting die inbreuk maakt op de persoonlijke levenssfeer is in beginsel onrechtmatig, of zij nu wáár is of niet. Zie hierover bijvoorbeeld ook het mooie 'Mediarechtelijk in memoriam', dat in dit blad verscheen van de hand van Gerard Schuijt, nadat prins Claus was overleden.²

De grens tussen privacy-inbreuken en reputatieschendingen is niet altijd scherp te trekken, maar in deze zaak was dat niet het probleem. Algemeen aanvaard is dat iemands strafrechtelijke verleden tot zijn persoonlijke levenssfeer behoort. Het is dan ook een beginsel van behoorlijke journalistiek dat over verdachten en veroordeelden niet wordt gepubliceerd op een manier die ertoe leidt dat zij geïdentificeerd en getraceerd kunnen worden buiten de kring van personen bij wie ze al bekend zijn. Zo heeft de Raad voor de Journalistiek in talloze uitspraken geoordeeld en zo staat het ook in artikel 2.4.5 van zijn onlangs gepubliceerde Leidraad.³ Zwaarwegende belangen kunnen overigens prevaleren boven dit beginsel, zoals bijvoorbeeld het geval was toen het televisieprogramma 'Opsporing Verzocht' in samenwerking met het Openbaar Ministerie een foto van Mohammed B., verdachte van de moord op Theo van Gogh, wilde publiceren, in het belang van de opsporing van medeplichtigen.⁴

In deze zaak gaat het om een eigenaar van een zeilschool die ook zelf zeilles geeft. Hij is in 2004 door de rechtbank Den Haag schuldig bevonden aan ontucht met leerlingen en veroordeeld tot een taakstraf en een voorwaardelijke gevangenisstraf van een jaar, met als voorwaarde dat hij tijdens een proeftijd van drie jaar geen zeilles zou geven aan kinderen van 6 tot en met 14 jaar. Die voorwaarde heeft de man geschonden, waarna hij op last van de rechtbank zes maanden van de voorwaardelijke gevangenisstraf heeft moeten uitzitten. Na afloop van de proeftijd is hij weer aan de slag gegaan als instructeur op zijn zeilschool. Daar is hij eind augustus van dit jaar 'betrap' door Peter R. de Vries die vragen op hem afvuurt terwijl zijn cameraploeg beelden maakt. De zeilleraar vraagt de voorzieningenrechter De Vries te verbieden die beelden uit te zenden. De Vries is weliswaar van plan de zeilleraar onherkenbaar te maken en zijn naam niet te noemen, maar de man vreest dat de beelden gemakkelijk tot hem te herleiden zullen zijn.

De Vries voert aan dat hij een misstand aan de kaak wil stellen, namelijk ontucht met kinderen en het negeren van door de strafrechter opgelegde voorwaarden. (De Vries beweert verder dat de proeftijd ook op het moment dat de beelden werden gemaakt nog niet was verstreken, en dat hij de zeilleraar dus op heterdaad betrapt had bij het opnieuw schenden van de voorwaarde, wat volgens De Vries zou bijdragen aan het belang van de uitzending. Als ik de uitspraken goed begrijp heeft De Vries hier strikt genomen gelijk in, omdat de proeftijd was opgeschort door de zes maanden detentie naar aanleiding van de eerdere schending van de voorwaarde, maar mocht de zeilleraar er op grond van andersluidende mededelingen van de zijde van justitie vanuit gaan dat de proeftijd op het moment dat De Vries langskwam wél afgelopen was.) De voorzieningenrechter oordeelt dat

er niets 'aan de kaak te stellen' valt. De zeilleraar erkent immers dat hij ontucht heeft gepleegd, en dat hij in de proeftijd weer les is gaan geven aan jonge kinderen. Door de opnamen van De Vries zou de man 'aan de schandpaal [worden] genageld hoewel hij al strafrechtelijk is veroordeeld en de gang van zaken daarna ook niet ontkent. Aldus bestaat er onvoldoende grond ter rechtvaardiging van de geconstateerde inbreuk op de privacy van [de zeilleraar]'.

Ik vind de benadering van de voorzieningenrechter sympathiek maar de vraag is of hij, in het licht van het recht op vrije meningsuiting, niet teveel op de stoel van de journalist gaat zitten met zijn oordeel dat de beelden die De Vries wil uitzenden 'geen inhoudelijke functie' hebben maar 'slechts als visueel illustratiemateriaal bij de uitzending' dienen. De relevante vraag is immers niet of de uiting noodzakelijk is, maar of de gevraagde beperking van de uitingsvrijheid dat is, ter bescherming van de privacy van de zeilleraar.

De uitspraak die het hof Amsterdam nog twee weken later doet, na door De Vries ingesteld 'turbo-appèl', is genuanceerder en voldoet daarmee beter aan de eisen van proportionaliteit en subsidiariteit die in de noodzakelijkheidstoets van artikel 10 lid 2 EVRM besloten liggen. Het hof oordeelt 'dat de door De Vries gestelde strekking van het programma, het aan de kaak stellen van ernstige misstanden [...], daaraan niet kan worden ontzegd', maar dat De Vries méér moet doen om te voorkomen dat 'willekeurige derden' de beelden kunnen herleiden tot de zeilleraar. Het hof bepaalt dat De Vries zich niet mag beperken tot het onherkenbaar maken van de man en het afzien van het noemen van zijn naam, maar bovendien de naam van de zeilschool niet in beeld mag brengen, noch de plaats waar die gevestigd is mag noemen. Zo sluit de uitspraak van het hof goed aan bij het hierboven genoemde artikel 2.4.5 van de Leidraad van de Raad voor de Journalistiek: niet herleidbaar publiceren over verdachten en veroordeelden buiten de kring van mensen bij wie ze toch al bekend zijn. Het grondrecht op privacy blokkeert de uitingsvrijheid, maar niet verder dan noodzakelijk.

Nr. 3 Prins Willem-Alexander c.s./ Vereniging Martijn

Voorzieningenrechter Rechtbank Amsterdam 1 november 2007

Vonnis in kort geding in de zaak van:

1. Zijne Koninklijke Hoogheid Willem-Alexander, Prins van Oranje, Prins der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Jonkheer Van Amsberg,
2. Hare Koninklijke Hoogheid Máxima, Prinses der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, mevrouw Van Amsberg, eiser sub 1 tevens pro se en eisers sub 1 en 2 in hun hoedanigheid van wettelijk vertegenwoordigers van hun minderjarige dochter Hare Koninklijke Hoogheid Catharina-Amalia Beatrix Carmen Victoria, Prinses der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, wonende te Wassenaar,
3. Zijne Hoogheid Maurits Willem Pieter Hendrik, Prins van Oranje-Nassau, Van Vollenhoven,
4. Hare Hoogheid Marilène, Prinses van Oranje-Nassau, Van Vollenhoven, eiser sub 3 tevens pro se en eisers sub 3 en 4 in hun hoedanigheid van wettelijk vertegenwoordigers van hun minderjarige kinderen Anastasia Margriet Josephine Van Lippe-Biesterfeld Van Vollenhoven en Lucas Maurits Piet Henri Van Lippe-Biesterfeld Van Vollenhoven, wonende te Amsterdam,

eisers bij gelijklopende dagvaardingen van 26 oktober 2007, procureur mr. P.N. van Regteren Altena, advocaat mr. H.J.M. Boukema te Den Haag,

tegen

de vereniging Vereniging Martijn, gevestigd te Hoogeveen, kantoorhoudende te Amsterdam, gedaagde, vertegenwoordigd door haar voorzitter [X].

De procedure

Ter terechtzitting van 29 oktober 2007 hebben eisers gesteld en gevorderd overeenkomstig de in fotokopie aan dit vonnis gehechte dagvaarding. Gedaagde heeft verweer gevoerd met conclusie tot weigering van de gevraagde voorziening. Na verder debat hebben partijen verzocht vonnis te wijzen. Na afloop van de terechtzitting heeft de voorzieningenrechter de machtiging van de kantonrechter ontvangen van eisers sub 3 en 4 op grond waarvan zij mogen optreden ten behoeve van hun minderjarige kinderen.

De feiten

Gedaagde is een vereniging die het oogmerk heeft het verspreiden van bepaalde ideeën over en acceptatie van pedofilie. Gedaagde is rechthebbende op de website www.martijn.org. Onderdeel van de voor iedereen toegankelijke website is een zogenaamd forum, waarop ongeveer 250 'members' toegang hebben om berichten te plaatsen.

Op 25 oktober 2007 is op de website van gedaagde door een 'forum-member' met de accountnaam DNH, de foto van de oudste dochter van eisers sub 1 en 2 geplaatst, voorzien van – onder meer – het volgende commentaar: 'Ons koningshuis heeft weer een hele nieuwe generatie prinsjes en prinsesjes voortgebracht, en gelukkig maar!'

Eiser sub 1 is de maker van de onder 2.2. genoemde foto. De foto is afkomstig van de website van het Koninklijk Huis. De Rijksvoorlichtingsdienst (RVD) heeft op die website bepaalde voorwaarden gesteld voor het (mogen) gebruiken van de foto's.

Op 25 oktober 2007 om 19.39 uur heeft de plaatsvervangend directeur van de RVD een bericht op de voice-mail van gedaagde achtergelaten, inhoudende een sommatie tot verwijdering van de foto van de website vóór de volgende ochtend. Bij brief van 26 oktober 2007 heeft mr. Boukema aan gedaagde geschreven:

[...] signaleer ik dat u een foto met teksten op een onder uw verantwoordelijkheid vallende website heeft gepubliceerd van HKH Amalia, [...]. Na sommatie door de Rijksvoorlichtingsdienst tot verwijdering blijkt een andere foto van de Prinses te zijn geplaatst op een besloten deel van uw website. M.m. geldt hetzelfde voor ZKH Prins Maurits en zijn kinderen Anna en Lucas als-

1. EHRM 29 juni 2004, *Chauvy e.a. vs. Frankrijk*, www.echr.coe.int (appl.nr. 64915/01), samengevat in *Mediaforum* 2004-9, p.282.
2. *Mediaforum* 2002-11/12, p.347.
3. Te vinden op www.rvdj.nl.
4. Vzr. Rb. Amsterdam 29 november 2004, LJN AR6898.